

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2014/63/EÚ

z 15. mája 2014,

ktorou sa mení smernica Rady 2001/110/ES o mede

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) V smernici Rady 2001/110/ES ⁽³⁾ sa pojem med vymedzuje ako prírodná sladká látka produkovaná včelami (*Apis mellifera*). Med pozostáva z rôznych cukrov, predovšetkým z fruktózy a glukózy, ako aj z iných látok, ako sú organické kyseliny, enzýmy a tuhé čistočky pochádzajúce zo zberu medu. Smernicou 2001/110/ES sa obmedzuje ľudský zásah, ktorý by mohol zmeniť zloženie medu, a tým umožňuje zachovanie jeho prírodného charakteru. V smernici 2001/110/ES sa zakazuje najmä to, aby sa do medu pridávali potravinárske zložky vrátane potravinárskych prísad a akékoľvek iné prísady okrem medu. V podobnom duchu sa v uvedenej smernici zakazuje odstránenie akéhokoľvek špecifického stavebného prvku medu vrátane peľu, pokiaľ nie je toto odstránenie nevyhnutné v rámci odstraňovania cudzorodých látok. Uvedené požiadavky sú v súlade s normou Potravinového kódexu pre med (Codex Stan 12-1981).
- (2) Peľ je súčasťou požiadaviek na zloženie medu stanovených v smernici 2001/110/ES. Dostupné dôkazy vrátane empirických a vedeckých údajov potvrdzujú, že zdrojom peľu v mede sú včely. Peľové zrnká padajú do nektáru, ktorý zbierajú včely. V úli tento zozbieraný nektár s obsahom peľu premieňajú včely na med. Podľa dostupných údajov môže dodatočný peľ v mede pochádzať z peľu uchyteného na včelích chlpkoch, z peľu nachádzajúceho sa vo vzduchu vnútri úľa a z peľu v bunkách včelieho plástu, ktorý sa uvoľní, keď sa tieto bunky nechtiac otvoria pri vytáčaní medu prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov. Peľ sa teda do úľa dostáva činnosťou včiel a v mede sa prirodzene vyskytuje bez ohľadu na to, či prevádzkovatelia potravinárskych podnikov med vytáčajú, alebo nie. Zámerné pridávanie peľu do medu prevádzkovateľmi potravinárskych podnikov je navyše zakázané smernicou 2001/110/ES.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 11, 15.1.2013, s. 88.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 16. apríla 2014 (zatiaľ neuvyverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 8. mája 2014.

⁽³⁾ Smernica Rady 2001/110/ES z 20. decembra 2001 o mede (Ú. v. ES L 10, 12.1.2002, s. 47).

- (3) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 ⁽¹⁾ sa „zložka“ vymedzuje ako akákoľvek látka, ktorá sa používa pri výrobe alebo príprave potraviny a ktorá sa nachádza v konečnom výrobku dokonca aj v pozmenenom stave. Z tohto vymedzenia pojmu vyplýva zámerné použitie látky pri výrobe alebo príprave potraviny. Vzhľadom na prírodný charakter medu, a najmä na prirodzený pôvod výskytu špecifických stavebných prvkov medu, by sa peľ, ktorý je prirodzeným stavebným prvkom medu, nemal považovať za „zložku“ medu v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1169/2011.
- (4) Touto smernicou nie je dotknuté uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ⁽²⁾ v prípade medu s obsahom geneticky modifikovaného peľu, keďže takýto med predstavuje potravinu vyrobenú z geneticky modifikovaných organizmov v zmysle uvedeného nariadenia. Vo veci C-442/09 ⁽³⁾, Karl Heinz Bablok a iní/Freistaat Bayern, Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že určujúcim kritériom pri uplatňovaní nariadenia (ES) č. 1829/2003, stanoveným v odôvodnení 16 uvedeného nariadenia, je skutočnosť, či materiál pochádzajúci z geneticky modifikovaného východiskového materiálu je, alebo nie je prítomný v potravine. Med s obsahom geneticky modifikovaného peľu by sa teda mal považovať za „potravinu, ktorá je (čiastočne) vyrobená z GMO“ v zmysle článku 3 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 1829/2003. Ustanovenie, v ktorom sa uvádza, že peľ nie je zložkou medu, preto nemá vplyv na záver Súdného dvora vo veci C-442/09, že med s obsahom geneticky modifikovaného peľu podlieha nariadeniu (ES) č. 1829/2003, najmä jeho požiadavke na povolenie pred uvedením na trh, na dohľad a prípadne na označovanie.
- (5) Podľa požiadaviek na označovanie v nariadení (ES) č. 1829/2003 nie je povinné uvádzať prítomnosť geneticky modifikovaného peľu v mede na etikete na mede v prípade, ak sú splnené tieto podmienky: takýto peľ nepresahuje 0,9 % medu a jeho prítomnosť v mede je náhodná alebo technologicky nevyhnutná. Malo by sa pripomenúť, že smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES ⁽⁴⁾ stanovuje, že členské štáty môžu prijať príslušné opatrenia na predchádzanie náhodnej prítomnosti geneticky modifikovaných organizmov v mede.
- (6) Podľa smernice 2001/110/ES, ak med pochádza z viacerých členských štátov alebo z tretích krajín, môže byť povinné označenie krajín pôvodu prípadne nahradené jedným z týchto označení: „zmes medov z ES“, „zmes medov mimo ES“, „zmes medov z ES a mimo ES“. Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy Európska únia nahradila Európske spoločenstvo a stala sa jeho nasledovníkom. Je preto vhodné objasniť príslušné požiadavky označovania zmenou odkazov na „ES“ odkazmi na „EÚ“.
- (7) Smernicou 2001/110/ES sa Komisii udeľuje právomoc vykonávať niektoré jej ustanovenia, najmä právomoc prijať opatrenia potrebné na vykonávanie ustanovení týkajúcich sa prispôsobenia technickému pokroku a na zosúladenie uvedenej smernice so všeobecnými právnymi predpismi Únie o potravinách. Smernica 2001/110/ES okrem toho udeľuje Komisii právomoc prijímať metódy na povoľovanie overovania súladu medu s uvedenou smernicou. Je potrebné prehodnotiť rozsah tejto právomoci.
- (8) S cieľom zabezpečiť spravodlivé obchodné praktiky, ochrániť záujmy spotrebiteľov a umožniť stanovenie príslušných metód analýzy by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o stanovenie kvalitatívnych parametrov kritéria „hlavne“, pokiaľ ide o kvetový alebo rastlinný pôvod medu a minimálny obsah peľu vo filtrovanom mede po odstránení cudzích anorganických alebo organických látok. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili Európskemu parlamentu a Rade.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách (Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1).

⁽³⁾ Zb. 2011, s. I-07419.

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/18/ES z 12. marca 2001 o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia a o zrušení smernice Rady 90/220/EHS (Ú. v. ES L 106, 17.4.2001, s. 1).

- (9) Po prijatí nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ⁽¹⁾, ktoré sa vzťahuje na všetky stupne výroby, spracúvania a distribúcie potravín a krmív na úrovni Únie a na národnej úrovni, sa všeobecné ustanovenia Únie týkajúce sa potravín uplatňujú priamo na výrobky, na ktoré sa vzťahuje smernica 2001/110/ES. Z tohto dôvodu už nie je potrebné, aby Komisia mala právomoc zosúlaďovať ustanovenia uvedenej smernice so všeobecnými právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa potravín. Ustanovenia, na základe ktorých sa udeľuje takáto právomoc, by sa preto mali vypustiť.
- (10) Po prijatí nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ⁽²⁾ je vhodné prispôsobiť príslušné ustanovenia smernice 2001/110/ES uvedenému nariadeniu.
- (11) S cieľom umožniť členským štátom, aby prijali vnútroštátne zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu so smernicou 2001/110/ES zmenenou touto smernicou, by sa malo stanoviť prechodné obdobie 12 mesiacov. Počas uvedeného obdobia by mali zostať v platnosti požiadavky smernice 2001/110/ES bez zmien zavedených touto smernicou.
- (12) Aby bolo možné vziať do úvahy záujmy prevádzkovateľov potravinárskych podnikov, ktoré uvádzajú svoje produkty na trh alebo označujú svoje produkty v súlade s požiadavkami platnými pred uplatňovaním vnútroštátnych ustanovení transponujúcich smernicu 2001/110/ES zmenenú touto smernicou, je potrebné ustanoviť vhodné prechodné opatrenia. Preto by sa malo umožniť, aby sa produkty, ktoré boli uvedené na trh alebo označené pred uplatňovaním uvedených ustanovení, mohli naďalej uvádzať na trh až do vyčerpania zásob.
- (13) Smernica 2001/110/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (14) Keďže zmeny súvisiace s prenesením právomoci na Komisiu sa týkajú iba právomoci Komisie, nemusia sa transponovať členskými štátmi.
- (15) Keďže ciele tejto smernice, a to ustanoviť, že peľ ako špecifický prírodný stavebný prvok medu by sa nemal považovať za zložku medu, objasniť požiadavky na označovanie v prípadoch, keď med pochádza z viac ako jedného členského štátu alebo tretej krajiny, a preskúmať rozsah pôsobnosti existujúcej právomoci prenesenej na Komisiu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Zmeny

Smernica 2001/110/ES sa mení takto:

1. V článku 2 bode 4 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) Na etikete musí byť uvedená krajina alebo krajiny pôvodu, v ktorých bol med získaný.

Bez ohľadu na prvý pododsek, ak má med pôvod vo viac ako jednom členskom štáte alebo tretej krajine, môže byť označenie krajín pôvodu podľa potreby nahradené jedným z týchto označení:

— ‚zmes medov z EÚ‘,

— ‚zmes medov mimo EÚ‘,

— ‚zmes medov z EÚ a mimo EÚ‘.“

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

2. V článku 2 sa dopĺňa tento bod:

„5. Peľ ako prírodný špecifický stavebný prvok medu sa nepovažuje za zložku v zmysle článku 2 ods. 2 písm. f) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 (*) výrobku vymedzeného v prílohe I k tejto smernici.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 18).“

3. Článok 4 sa nahrádza takto:

„Článok 4

1. Na účely článku 9 druhého odseku tejto smernice môže Komisia pri zohľadnení medzinárodných noriem a technického pokroku prostredníctvom vykonávacích aktov, ktoré sú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 (*), stanoviť metódy analýzy na overenie súladu medu s ustanoveniami tejto smernice. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 7 ods. 2 tejto smernice. Do prijatia takýchto metód musia členské štáty vždy, ak je to možné, používať medzinárodne uznávané overené metódy analýzy, ako sú metódy analýzy schválené prostredníctvom Potravinového kódexu (Codex alimentarius) s cieľom overiť súlad s ustanoveniami tejto smernice.

2. Na účel zabezpečenia spravodlivých obchodných praktík a na ochranu záujmov spotrebiteľov a na umožnenie stanovenia príslušných metód analýzy je Komisia splnomocnená v súlade s článkom 6 prijímať delegované akty na doplnenie tejto smernice o stanovenie kvantitatívnych parametrov súvisiacich s:

- a) kritériom „hlavne“, pokiaľ ide o kvetový alebo rastlinný pôvod medu v zmysle článku 2 ods. 2 písm. b) prvej zarážky a
- b) minimálnym obsahom peľu vo filtrovanom mede po odstránení cudzích anorganických alebo organických látok uvedeným v prílohe I bode 2 písm. b) bode viii).

V uvedených delegovaných aktoch Komisia stanoví príslušné prechodné opatrenia pre výrobky uvedené na trh pred dátumom začiatku uplatňovania uvedených delegovaných aktov.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (Ú. v. EÚ L 165, 30.4.2004, s. 1).“

4. Článok 6 sa nahrádza takto:

„Článok 6

1. Právomoc prijímať delegované akty sa Komisii udeľuje za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 4 ods. 2 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od 23. júna 2014. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 4 ods. 2 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci uvedenej v danom rozhodnutí. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia oznamuje delegovaný akt Európskemu parlamentu a Rade súčasne, a to hneď po jeho prijatí.

5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 4 ods. 2 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament aj Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.“

5. Článok 7 sa nahrádza takto:

„Článok 7

1. Komisii pomáha Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravie zvierat (ďalej len „výbor“) zriadený článkom 58 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 (*). Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 (**).

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Ak výbor nepredloží žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu a uplatní sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky zákona o potravinách, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a ustanovujú postupy vo veciach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

(**) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).“

6. V prílohe II sa tretí odsek nahrádza takto:

„Bez toho, aby tým bola dotknutá príloha I bod 2 písm. b) bod viii), ani peľ, ani žiadny iný špecifický stavebný prvok medzi sa nesmie odstrániť s výnimkou prípadov, keď je to nevyhnutné v rámci odstraňovania cudzorodých anorganických alebo organických látok.“

Článok 2

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkom 1 bodmi 1, 2, a 6 a s článkom 3. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty uplatňujú opatrenia uvedené v odseku 1 od 24. júna 2015.

Článok 3

Prechodné opatrenia

Výrobky, ktoré boli uvedené na trh alebo označené pred 24. júnom 2015 v súlade so smernicou 2001/110/ES, sa môžu naďalej uvádzať na trh až do vyčerpania zásob.

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 5

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 15. mája 2014

Za Európsky parlament

predseda

M. SCHULZ

Za Radu

predseda

D. KOURKOULAS